

עפ"ת 60534/03/15 - יעקב ישראל בן לולו נגד מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ירושלים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 60534-03-15 בן לולו נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 61200868141

בפני כב' השופט הבכיר צבי סגל

המעורר: יעקב ישראל בן לולו ע"י ב"כ עו"ד שלמה ערד

נגד

המשיבה: מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

ע"י ב"כ עו"ד יובל קדר

פסק דין

1. ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כבוד השופט נאיל מהנא), בתת"ע 565-05-14, מיום 24.2.15, בגדרו הורשע המערער בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום (כפי שיפורטו להלן), והושת עליו עונש של פסילה מהחזיק רישיון נהיגה; פסילה על תנאי, וקנס כספי.

כתב האישום

2. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 17.3.14 בסמוך לשעה 20:05 נהג המערער ברכב פרטי בנתיב תחבורה ציבורית בהיותו שיכור, עקף מספר אוטובוסים תוך חציית קו הפרדה רצוף. בבדיקת שכרות שבוצעה לו נמצא כי ריכוז האלכוהול בליטר אחד של אוויר נשוף היה 455 מיקרוגרם. בנוסף, המערער לא ציית להוראות שוטר במדים, שכן על אף הוראת השוטר שלא לשתות, לאכול, לעשן או להכניס דבר מה לפיו או לאפו - לעס המערער מסטיק, שתה ועישן בין מועד עיכובו על ידי המשטרה ועד לבדיקה שנערכה לו.

הכרעת הדין

3. המערער כפר במיוחס לו בכתב האישום. מטעם המשיבה העידו רס"ר רידאן חיר, המפעיל שביצע למערער את בדיקת הינשוף (להלן: "**המפעיל**"); רס"ל מורן טובול, השוטרת אשר הבחינה ברכבו של המערער מבצע עבירה של עקיפה אסורה, ולאחר שהורתה לו לעצור את רכבו הריחה ריח חריף של אלכוהול נודף מפיו (להלן:

"השוטר"; רס"ר מאור כהן, השוטר שביצע למערער את בדיקת הנשיפון ובדיקת המאפיינים (להלן: "השוטר"). המערער היה עד ההגנה היחיד ולא הוגש כל מסמך מטעמו.

4. בהכרעת הדין שניתנה ביום 24.2.15 דן בית משפט קמא בכל עבירה בנפרד.

עבירת הנהיגה בקלות ראש -

נקבע כי, עדותה של השוטר נמצאה מהימנה, והגם שלא ציינה בדו"ח את מספר הנתיבים בכביש אין בכך כדי לעורר ספק ביחס לביצוע העבירה. מנגד צוין, כי עדותו של המערער בעניין זה הייתה מלאת סתירות. מתשובות המערער נלמד כי הוא הודה שביצע עקיפה של מספר אוטובוסים, אולם הוא לא זכר אם היה זה במהלך נסיעה בנתיב תחבורה ציבורית, אם לאו; כך, שהוא לא הצליח בעדותו לסתור את טענת השוטר לפיה ביצע עקיפה על קו הפרדה רצוף. בית משפט קמא קבע עוד כי, שילוב העבירות של נסיעה שלא כדין בנתיב תחבורה ציבורית ועקיפה של מספר אוטובוסים שחננו בתחנה לשם העלאה והורדת נוסעים, יש בה כדי לגרום סיכון למשתמשי הדרך והדבר עולה כדי ביצוע עבירה של נהיגה בקלות ראש.

עבירת השכרות -

נקבע כי, לאחר שהמערער נעצר על ידי השוטר והתבקש להציג רישיונות נדף ממנו ריח חריף של אלכוהול ועל כן הוא נדרש לבצע בדיקת נשיפון.

לעניין עבירה זו העלה ב"כ המערער מספר טענות:

א. ראשית, כנגד מיומנות מפעיל מכשיר הינשוף.

בהקשר זה קבע בית משפט קמא כי, די בציון דרגתו והסמכתו של המפעיל כדי להוכיח את מיומנותו; המערער לא ביקש לבחון את תעודת ההסמכה של המפעיל ולא ערער על האמור בדו"ח בדיקת השכרות באמצעות הינשוף, ומפעיל הינשוף לא נשאל בחקירתו הנגדית כל שאלה בנושא הסמכתו או מיומנותו בהפעלת המכשיר.

ב. שנית, באשר לתקינות המכשיר.

נקבע כי, ב"כ המערער וויתר על חקירת עורך התע"צ ועל כן יש לראות בכך זניחה של הטענות ביחס לתקינות המכשיר.

ג. שלישית, באשר לתקינות הבדיקה.

נקבע כי, הראיות מטעם המשיבה מעידות כי הבדיקה בוצעה תוך הקפדה על הנהלים, מאחר שנשמר נוהל השגחה של 15 דקות בטרם בדיקת המערער במכשיר הינשוף.

ד. רביעית, באשר לטענת המערער כי שתה את המשקה האלכוהולי רק לאחר שנעצר על ידי השוטרת, בעת שהמתין בתוך רכבו לבדיקת מסמכיו.

בית משפט קמא קבע בהקשר זה כלהלן: **"מדובר בטענה מוזרה שכן הנאשם לא נעצר ליד פתח ביתו או בתוך שכונת מגורים; זאת ועוד לא הוכח כי הנאשם הגיע ליעדו וסיים את הנהיגה ברכב. הנאשם נעצר בתוך ציר מרכזי בירושלים ודומה כי צפויה לו בהמשך הדרך נסיעה לא מבוטלת עד שיגיע ליעד כלשהו ולכן לא ברורה ההנחה שמותר לו לנאשם לשתות משקה אלכוהולי בעת שנעצר לבדיקה שגריתית על ידי שוטרת... הטענה כי שתה רק בזמן שהמתין לבדיקת הרישיונות מנוגדת להיגיון ולשכל הישר והתרשמתי כי היא נועד אך ורק בכדי לחלץ את הנאשם מהאשמה המיוחסת לו בכתב האישום..."**

אי ציות לשוטר -

נקבע כי, השוטרת הריחה ריח חריף של אלכוהול והבחינה כי מיד לאחר ששאלה את המערער אם שתה משקה אלכוהולי, הכניס הלה מסטיק לפיו. עוד הוסיפה כי, על אף שהודע למערער שאסור לו לאכול, לשתות, לעשן או לירוק, המערער הדליק סיגריה, וגם לאחר שהתבקש באופן מפורש שלא לעשות זאת הוא שב והדליק סיגריה נוספת. בסופו של יום נאלצה השוטרת לעוצרו. בית משפט קמא דחה את טענת המערער לפיה לא היה מודע לאיסור לעשן, מאחר שהאיסור הוסבר לו מפורשות מספר פעמים, אך הלה בחר לנסות ולהכשיל את הבדיקה ומעשיו עולים כדי אי ציות להוראות שוטר.

5. לאחר שמיעת הראיות הרשיע בית משפט קמא את המערער בעבירות הבאות: נהיגה בקלות ראש, עבירה על סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: **"פקודת התעבורה"**); נהיגה בשכרות עבירה על סעיף 62(3) לפקודת התעבורה ותקנה 169 לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: **"תקנות התעבורה"**); אי ציות להוראת שוטר במדים, עבירה על תקנה 23(א)(1) לתקנות התעבורה.

גזר הדין

6. בגדר נימוקי גזר הדין, שניתן אף הוא ביום 24.2.15, ציין בית משפט קמא כי,

בנסיבות מקרה זה אין להסתפק בפסילת מינימום, שכן למערער יוחסו עבירות נוספות מעבר לעבירת הנהיגה

בשכרות; ניהול התיק מבחינתו היה מיותר לחלוטין, הוא אף הספיק לצבור עבירות תעבורה נוספות, ביניהן עבירות חמורות.

כאמור, על המערער הושת עונש פסילה מהחזיק רישיון נהיגה (לתקופה של 28 חודשים); פסילה על תנאי (לתקופה של 3 חודשים); וקנס כספי (בסך 1,500 ₪).

נימוקי הערעור

7. ב"כ המערער טען כי -

כתב האישום המקורי ציין עקיפת רכב תוך חציית קו הפרדה רצוף, בעוד שכתב האישום המתוקן שהוגש לבית משפט קמא ציין עובדות שונות לחלוטין, לפיהן המערער נסע בנתיב תחבורה ציבורית תוך עקיפת אוטובוסים וחציית קו הפרדה רצוף. לשיטתו, לא צוין בכתב האישום המקורי כי המערער חזר לנתיב הימני תוך חציית קו הפרדה רצוף, ואף לא צוין מספר הנתיבים בכביש. עוד נטען כי, השוטרת מסרה מספר גרסאות ועל כן קביעותיו של בית משפט קמא בהקשר אליה אינן מבוססות;

כתב האישום המקורי לא יחס למערער עבירה של אי ציות להוראות שוטר וזו הוספה רק בשלב מאוחר יותר; כי לא נהיר לו כיצד ידעה השוטרת שהמערער הותיר את מחצית המסטיק בפיו, ואם אכן עשה כן, הרי שבדיקת הינשוף שנערכה לו פסולה, בהתאם לנוהל המחייב. בעובדה שהמערער נעתר לבקשת השוטרת והוציא המסטיק מפיו, כבקשתה, יש ללמוד דווקא על ציות להוראות שוטר, כמו גם על כך שכיבה את הסיגריה;

כי לא נכתב בכתב האישום המקורי שהמערער עישן את הסיגריה הנוספת שהדליק, וכי השוטרת אישרה כי לא פירטה שעות זמנים של סדר הדברים, ולכן לא ידוע מתי היא הזהירה את המערער ומתי הוא הפר את הוראותיה; כי המערער שתה בירה לאחר שעוכב ולכן בדיקת הינשוף הושפעה מכך ותוצאתה פסולה;

כי שגה בית משפט קמא בקבעו כי מפעיל הינשוף מיומן רק על סמך העובדה שציין את דרגתו ואת העובדה שהוא מוסמך להפעיל את מכשיר הינשוף. על המפעיל היה להציג תעודת מפעיל בה מפורטים כשירותו, מועד הסמכתו, פירוט קורסים אותם עבר במהלך השנים וכן גורם משטרתי המאשר את התעודה ואת מיומנות המפעיל. תעודת המפעיל אינה חלק מחומר הראיות ויש חובה להציגה בפתח עדותו בבית המשפט;

כי פלט 2086 חסר, ניתן היה להגיש את יומן ההפעלה במועד ההוכחות שהתקיים ביום 21.1.15, אולם המשיבה בחרה להימנע מכך מסיבות השמורות עמה. כמו כן, לא נכתב כי נמסר לידי המערער העתק דין וחשבון להפעלת ינשוף;

כי המערער הודיע לשוטר ששתה לאחר שהתבקש לעצור את רכבו, אולם השוטר לא דיווח על כך למפעיל ולא ציין זאת בדו"ח, אלא ההיפך - כתב כי מרגע עצירת הרכב המערער לא שתה ולא הכניס דבר לפיו. בית משפט קמא התעלם באופן תמוה מסתירות אלו. לטענתו, השוטר ידעה כי אם תאמר שניגשה לניידת לבצע הליך זיהוי - תיפגע הטענה לפיה פיקחה כל העת על המערער שלא יאכל ולא ישתה. לטענת השוטר, השוטר הגיע כדקה אחריה, אולם מנגד לכך טוען השוטר כי הגיע למקום רק לאחר 34 דקות.

8. לחלופין נטען, כי העונש שנגזר על המערער חמור יתר על המידה.

דין והכרעה

9. בדיון שהתקיים ביום 7.5.15 חזר ב"כ המערער על עיקרי נימוקי הערעור. מנגד, ב"כ המשיבה טען כי אין להתערב בפסק דינו של בית משפט קמא ויש להותירו על כנו.

10. לאחר שבחנתי את הכרעת דינו של בית משפט קמא, את קביעותיו העובדתיות והמשפטיות, ולאחר ששקלתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל דעה ומסקנה כי יש לדחות את הערעור על שני חלקיו ולהותיר על כנה הן את הרשעת המערער בעבירות שיוחסו לו והן את גזר הדין שהושת עליו. להלן יפורטו נימוקיי.

11. ראיות המשיבה מבוססות על עדויות השוטרים שנכחו באירוע, ביצעו למערער את הבדיקות וערכו דו"ח פעולה. בית משפט קמא מצא כי עדות השוטרים מהימנה. מנגד, עדות המערער, שהייתה מלאת סתירות ולא הצליחה להפריך את טענות השוטרים, לא רק שנמצאה בלתי אמינה אלא אף תמכה במידה מסוימת בטענות המשיבה.

12. קביעותיו המפורטות והמנומקות של בית משפט קמא, אשר התרשם באופן ישיר ובלתי אמצעי מהמערער ומעדי המשיבה מקובלות עליי ואני מאמץ במלואן. בידוע הוא, כי התערבותה של ערכאת הערעור בממצאי מהימנות ועובדה שאותם קבעה הערכאה הדיונית תיעשה במקרים חריגים בלבד, כאשר נפלה, למשל, טעות של ממש במסקנותיה ובקביעותיה של הערכאה הדיונית (ע"פ 2649/00 **בועז ישראל נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (16.8.01); ע"פ 6295/05 **אלי וקנין נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (25.1.07); ע"פ 1275/09 **פלוגי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (1.9.09)). המקרה דנא אינו נמנה עם המקרים החריגים המצדיקים את התערבות ערכאת הערעור.

13. למערער יוחסה כאמור עבירה של נהיגה בקלות ראש בכך שנסע שלא כדין בנתיב תחבורה ציבורית תוך עקיפת מספר אוטובוסים וסיום עקיפה תוך חציית קו הפרדה רצוף.

סעיף 62(2) לפקודה קובע כי:

"נוהג רכב בדרך קלות ראש, או ברשלנות, או במהירות שיש בה בנסיבות המקרה סכנה לציבור, אף אם היא פחותה מן המהירות המקסימלית שנקבעה".

לצד עבירה זו קיים עונש מינימום של פסילה בפועל למשך שלושה חודשים.

14. על מנת להרשיע נהג בעבירה לפי סעיף זה, על המשיבה להוכיח את קיומו של יסוד נפשי, קרי - פזיזות או מעשה רשלנות רבתי המגיע כדי קלות דעת. בית משפט קמא קבע כאמור, כי עדות השוטרת מהימנה עליו, בעוד שעדות המערער בעניין זה הייתה מלאה סתירות, ניכר בה כי הוא למעשה מודה שביצע עקיפה של מספר אוטובוסים, אך הוא לא זכר אם היה זה במהלך נסיעה בנתיב תחבורה ציבורית, אם לאו, כך שעל פניו המערער לא הצליח לסתור או לקעקע את טענת השוטרים, לפיה הוא ביצע עקיפה על קו הפרדה רצוף.

אינני מוצא מקום להתערב בקביעה לפיה **"המאשימה הוכיחה מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם ביצע את העבירה של נהיגה בקלות ראש"**. לא זו אף זו, לא רק שאין בטענות ב"כ המערער הנוגעות לעבירה זו טעם המצדיק את התערבות ערכאת הערעור, אלא שגם לא מצאתי ממש בטענה לפיה לא צוין בכתב האישום המקורי כי המערער חזר לנתיב הימני תוך חציית קו הפרדה רצוף. בדו"ח המעצר שערכה השוטרת (ת/6), שהוגש יחד עם כתב האישום (ת/5) במסגרת חקירת השוטרת ביום 21.12.14, נכתב כי במהלך נסיעה אחר רכבו של המערער בניידת סמויה בנתיב תחבורה ציבורית הבחינה במערער מבצע עקיפה של מספר רב של אוטובוסים, עת החל את עקיפתו בקו צהוב כפול מקוטע וסיים את העקיפה תוך חציית קו הפרדה רצוף, כשהיא שומרת עמו על קשר עין רצוף במהלך כל פרק זמן זה. אינני מוצא כל נימוק המצדיק את העדפת גרסת המערער על פני גרסת השוטרת, במיוחד עת נקבע כי לא התעורר כל ספק ביחס לביצוע העבירה.

15. אין בידי לקבל גם את טענות ב"כ המערער הנוגעות לעבירת השכרות, בגדרן נטען כי המערער שתה לראשונה רק לאחר שנעצר על ידי השוטרת, עת המתין לבדיקת מסמכיו. השוטרת העידה כאמור כי הריחה ריח חריף של אלכוהול הנודף מפיו של המערער מיד כשעצרה אותו בגין עבירת התעבורה שעבר. בדומה לבית משפט קמא, אף אני סבור כי מדובר בטענה שנועדה אך ורק כדי לחלץ המערער מהאשמה המיוחסת לו בכתב האישום, ולדידי יש רגליים לסברה כי מדובר בניסיון לחבל בממצאי הבדיקה, שכן בבדיקה שנערכה לו נמדדה רמת אלכוהול של כמעט פי 2 מהמותר, כך שלא ייתכן שהוא לא שתה עובר למעצרו. לא זו אף זו, התנהלות המערער תמוהה בעיני, אם לא למעלה מכך, שכן לאחר שנעצר על ידי שוטרת, שהריחה ריח חריף של אלכוהול מפיו, הוא בחר להמשיך ולשתות. אציין בזהירות המתבקשת, כי גם טענת ב"כ המערער בהקשר זה תמוהה, עת נאמר על ידו כי **"אנו טוענים שזה לא אסור, עד שלא אומרים לך"** (פרוט', עמ' 3; ש' 2).

16. לא מצאתי ממש גם בטענות המופנות כנגד מיומנות מפעיל הינשוף ומהימנות השוטר בנוגע לדו"ח שמילא ולמועד הגעתו למקום, שכן ב"כ המערער כלל לא ביקש מהמפעיל להציג תעודה ולא חקר אותו ואת השוטר בחקירה נגדית בנוגע לטענות אלו. הלכה היא, כי חובה לחקור בכל "נקודה-של-אי-הסכמה" (י' קדמי "על הראיות", חלק רביעי, עמ' 1949, תש"ע-2009). ב"כ המערער היה חייב במסגרת החקירה שכנגד לחקור את השוטרים במישרין ובמפורש בכל נושא שיש לגביו מחלוקת, ומשלא עשה כן, ההנחה היא כי אינו חולק על דברי השוטרים באותו נושא.

17. אדרש עתה לטענה לפיה, קיימת סתירה בין האמור בדו"ח הפעולה, בגדרו צוין כי מרגע עצירת הרכב המערער לא שתי ולא הכניס דבר לפיו; לבין גרסת המערער לפיה שתי משקה אלכוהולי עת נעצר. לטענת ב"כ המערער, המערער הודיע לשוטר כי שתי לאחר שהתבקש לעצור, אולם השוטר לא דיווח על כך למפעיל ולא ציין זאת בדו"ח. מקובלת עליי עמדת ב"כ המשיבה, לפיה השוטר אשר מילא את הדו"ח החל את הטיפול בשלב מאוחר יותר, לאחר טיפול השוטרת, ומכאן שמהרגע בו הוא "נכנס לתמונה" הוא גם ויידא שהמערער לא ישתי, לא יאכל ולא יעשן. בין אם כך ובין אם אחרת, בהתאם לנהלים נדרש להמתין 15 דקות מרגע השתייה ועד לרגע הבדיקה, כך שהנוהל קיים במקרה זה ולכן גם בטענה זו של ב"כ המערער לא מצאתי ממש.

18. לא אכביר מילים אודות העבירה של אי ציות להוראות שוטר, שכן ניתן להיווכח שהמערער אכן עשה כל שביכולתו כדי לחבל בבדיקת השכרות. המערער עצמו הודה כי שתי משקה אלכוהולי עובר לבדיקה, כי לעס מסטיק וכי הדליק שתי סיגריות. טענתו היחידה בהקשר זה היא, כי לא ידע אודות האיסור לעשות כן. אין בידי לקבל טענה זו. השוטרים העידו בבית משפט קמא, ועדותם נמצאה מהימנה, כי יידעו את המערער בדבר האיסור וכי ביקשו ממנו לא פעם לחדול מלחבל בבדיקה.

19. די באמור לעיל כדי לדחות את הערעור ככל שהוא מתייחס להכרעת הדין, ומשכך איני נדרש לטענות נוספות אותן העלה ב"כ המערער ביחס לפלט החסר ולתקינות הבדיקה.

20. מכאן לערעור על גזר הדין -

העונש שהושת על המערער אינו חורג במידה בלתי סבירה מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים, לבטח לא במידה המצדיקה את התערבות ערכאת הערעור (ע"פ 9097/05 **מדינת ישראל נ' ורשילובסקי** (3.7.06); ע"פ 1242/97 **גרינברג נגד מדינת ישראל** (3.2.98)). בית משפט קמא נתן דעתו למכלול השיקולים וגזר את דינו של המערער בהתאם למדיניות הענישה המקובלת. סבורני אפוא, כי העונש אשר הושת על המערער הינו ראוי ואין מקום להתערב בו.

21. הערעור, על שני חלקיו, נדחה אפוא.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לידי ב"כ הצדדים.

ניתן היום, ט' סיוון תשע"ה, 27 מאי 2015, בהעדר הצדדים.